

strany žiadať u poštovného úradu o vydanie zásielky. Podľa toho, čo bolo vyššie vyslovené ohľadne právnej povahy poštovných doručeníek, ten zvláštny čin obžalovaného zahrňoval by všetky znaky trestného činu § 401. Tr. zák. sa protiviaceho a nie trestného činu v §§ 391. a 392 Tr. zák. označeného, ako to uviedla zmätočná sťažnosť hlavného štátneho zástupcu. Ponevác sprenevera šeku mohla by bola byť vykonaná aj bez padelania podpisu strán na doručenke (na pr. keby obžalovaný bol si ponechal nepodpísanú doručenku a nevrátil ju poštovnému úradu), je tu súbeh sprenevery s druhým trestným činom, čo odvodňuje kvalifikáciu podľa § 463. Tr. zák. Súdna tabula sa preto mýlila, keď túto kvalifikáciu vylúčila.

Z hore uvedených dôvodov bolo preto treba rozsudok súdnej tabule poľazne rozsudok prvostupňového súdu čo do kvalifikácie trestných činov v tomto poslednejšom rozsudku pod I. 1. a), b), c) opísaných, a rozhodnúť, jako je hore uvedené v rozsudečnom výroku.

Ponevác následkom toho zmenil sa aj základ pre výmeru hlavného trestu, bol rozsudok súdnej tabule zrušený tiež vo výroku o hlavnom treste a tento znova vymeraný na základe § 463. Tr. zák. s ohľadom na ustanovenia §§ 96. a 99. Tr. zák.

(Č. Kr. III. 181/23 zo 14. IV. 1923.)

Dr. J. Kotyza:

Zásadní rozhodnutí Nejvyššího vojenského soudu.

Obyčejné, s neposlušností spojené, projevy neúcty vůči představenému nevyčerpávají ještě pojmu »urážlivého způsobu« po rozumu §-u 149. v. tr. z.; zákon tu předpokládá vyšší stupeň urážlivého chování.

Nejvyšší vojenský soud uznal v neveřejném sedění dne 19. ledna 1923 o odvolání vojína B. H. proti rozsudku divisního soudu v P. ze dne 9. listopadu 1922, čj. Dtr 1946/22/16, jímž obžalovaný vojín B. H., tel. prap. č. 1, byl uznán vinným zločinem porušení subordinace dle §§ 145, 146 : b, c, 149, 150 a 153 v. tr. z., přečinem porušení subordinace dle §§ 145, 146 : b, 156 v. tr. z. a přečinem samovolného vzdálení dle § 212 v. tr. z. a odsouzen na základě §§ 149, 97, 92 a 125 v. tr. z. k žaláři dvaceti měsíců, zostřenému v 1., 5., 10., 15. a 20. měsíci trestu samovazbou a dvakrát za měsíc postem a tvrdým lůžkem, při započtení zajišťovací a vyšetřovací vazby od 28./8. 1922 do dne vnesení rozsudku v I. stolici, t. j. 9./11. 1922, do trestu po rozumu § 127 v. tr. z., vyslechnuv náměstka generálního vojenského prokurátora

za právo :

Na základě zmatku dle č. 10 § 358 v. tr. ř., zjištěného z úřední povinnosti po rozumu § 354, odst. 2. v. tr. ř., se výrok rozsudku I. stolice, pokud byl odbžalovaný vojín B. H., tel. prap. č. 1., uznán vinným zločinem

porušení subordínace dle §§ 145, 146 : b, c, a 149 v. tr. z., spáchaným jak v enuciátu rozsudku pod I. a uvedeno, a výrok o trestu a trestních ustanoveních zrušuje a odsuzuje se obžalovaný na základě výroku soudu I. stolice o vině zločinem porušení subordínace dle §§ 145, 146 : b, c, 153 a 150 v. tr. z. přečinem porušení subordínace dle §§ 145, 146 : b, 156 v. tr. z. a přečinem samovolného vzdání dle § 212 v. tr. z., jak v enuciátu rozsudku pod I : b, c, II a III uvedeno, a na základě zjištění soudu I. stolice pro zločin porušení subordínace podle §§ 145, 146 : c a 150 v. tr. z., spáchaný tím, že dne 26. srpna 1922 v kasárnách telegrafního praporu č. 1 v Kutné Hoře, byv při oddělování stráže vyzván kasárním dozorcím poddůstojníkem rotm. A. A., aby po dobu oddělování stráží vzal si pušku, tohoto na službu se vztahujícího rozkazu představeného neuposlechl, podle §§ 150, 97, 92 v. tr. z. k žaláři deseti měsíců, zostřenému měsíčně dvakrát postem a tvrdým lůžkem v den postu a uzavřením v temné komůrce o samotě po 24 hodin dvakrát měsíčně; po rozumu § 127 v. tr. z. započítává se do trestu nezaviněná zajišťovací a vyšetřovací vazba od 28./8. 1922 do 9./11. 1922, dne vynesení rozsudku v I. stolici.

Odvolání obžalovaného odkazuje se na toto rozhodnutí.

D ů v o d y :

Přezkoumávaje rozsudek za příčinou odvolání obžalovaného, přesvědčil se Nejvyšší vojenský soud, že ku škodě obžalovaného bylo nesprávně použito zákona, pokud nalézací soud podřídil trestný čin v enuciátu rozsudku pod I-a uvedený pod ustanovení § 149 v. tr. z. místo pod ustanovení § 150 v. tr. z. Nalézací soud uznal obžalovaného vinným zločinem podle § 149 v. tr. z. z toho důvodu, že dne 26./8. 1922 v kasárnách tel. prap. č. 1 v K. H., byv při oddělování stráže vyzván kasárním dozorcím poddůstojníkem rotm. A. A., aby po dobu oddělování stráže vzal si pušku, nevázaným a urážlivým způsobem křiče, »že (rotm. A.) je na něj krátký a že si to s ním spraví«, neuposlechl na službu se vztahujícího rozkazu představeného.

Názor nalézacího soudu, že obžalovaný nevázaným a urážlivým způsobem — důvody rozsudku mluví o hrubém a urážlivém způsobu — neuposlechl zmíněného služebního rozkazu rotm. A., jest právně mylný. Na každé, byť i hrubé, drzé porušení povinné úcty jest již urážlivé po rozumu § 149 v. tr. z. To vychází z toho, že v tomto §-u jest urážlivému chování na roveň postaveno chování neurvalé. Z toho plyne, že obyčejné, s neposlušností spojené, projevy neúcty jako nepřislušné, nevhodné odpovědi, nepřiměřený tón, pohrdlivé pohyby rukou a podobné nevyčerpávají jestě pojem urážlivého způsobu po rozumu § 149 v. tr. z., nýbrž, že zákon zde předpokládá vyšší stupeň urážlivého chování.

Proto nelze také výrok obžalovaného, že »rotm. A. jest na něj krátký, že si to s ním spraví«, nazvatí urážlivým ve smyslu § 149 v. tr. z. Tím méně lze jej označiti neurvalým, to jest takovým, jenž by projevoval náklonnost k okamžitému násilnému jednání. Bylo proto na inkriminované trestné jednání obžalovaného vzhledem k tomu, že daný mu služební rozkaz

nebyl důležitý, poněvadž pro jeho neuposlechnutí nehrozila pro službu žádná značná škoda, užití ustanovení § 150 v. tr. z. a zmíněný projev neucty, provázející odepření poslušnosti, jako přitěžující okolnost ceniti. Nalézací soud, podřídív zmíněný trestný čin ustanovení § 149 v. tr. z. místo § 150 v. tr. z., užil na něj mýlně zákona, který se na něj nevztahuje, a zatížil tak rozsudek zmatkem dle čís. 10 § 358 v. tr. ř. Obžalovaný sice tento zmatek neuplatňuje, nejvyšší vojenský soud musil však po rozumu § 354, odst. 2 v. tr. ř. k němu přihlížeti, jako kdyby byl býval uplatněn ve zmatečné stížnosti, a po rozumu § 373, odst. 2 v. tr. ř. za souhlasu generálního vojenského prokurátora již v neveřejném sedění rozhodnouti, jak svrchu uvedeno.

Následkem změny kvalifikace trestných činů obžalovanému za vinu kladených nastupuje místo trestní sazby §-u 149 v. tr. z., podle které nalézací soud obžalovanému trest vyměřil, trestní sazba §-u 153 v. tr. z.,

Při výměře trestu shledal Nejvyšší vojenský soud přitěžujícím, že obžalovaný zločin porušení subordínace opakoval a dopustil se jí ve více směrech a že byl pro porušení subordínace již disciplinárně trestán (č. b. d/1). Naproti tomu polehčuje obžalovanému částečné doznání. Že obžalovaný, jak tvrdí, se dopustil trestných činů v rozčilení, poněvadž se dověděl, že mu bude dosluhovati ještě plných 19 měsíců, nebylo prokázáno. Přihlížeje k ustanovení § 97. v. tr. z., uznal Nejvyšší vojenský soud za použití §-u 92. v. tr. z. z důvodů vojenské služby trest žaláře 10 měsíců, přiměřeně zostřeného, vině obžalovaného přiměřeným, Po rozumu § 127. v. tr. z. bylo do trestu započítati zajišťovací a vyšetřovací vazbu od 28. srpna 1922 do dne vynesení rozsudku v I. stolici, to jest 9. listopadu 1922, poněvadž ze spisů nevychází, že obžalovaný vazbu zavinil.

Odvolání obžalovaného do výše trestu, samo o sobě po rozumu § 332., posl. odst. v. tr. ř. nepřípustné, se odkazuje na toto rozhodnutí.

(Rozhodnutí Nejvyššího vojenského soudu ze dne 19. ledna 1923, čj. P 1175/22.

2.

Klíčník vyslaný jako strážný doprovod trestanců jest způsobilým subjektem zločinu podle § 235 v. tr. z.

Nejvyšší vojenský soud uznal v neveřejném sedění dne 17. února 1923 o zmatečné stížnosti a odvolání svobodníka J. S. proti rozsudku divisního soudu v T. ze dne 11./XI. 1922, čj. Dtr. 2805/22/25, jímž obžalovaný svobodník J. S., přidělený co klíčník vojenské trestnici v T., byl uznán vinným zločinem porušení ve službě strážní dle § 235. v. tr. z. a odsouzen na základě § 235. v. tr. z. s použitím §§ 92. a 48. v. tr. z. a § 6. zákona ze dne 22./12. 1921, č. 471 Sb. z. a n., vedle degradace na vojína k žaláři tří měsíců, zostřenému jedním tvrdým lůžkem týdně a samovazbou posledních 14 dnů trestu, při započtení zajišťovací vazby od 12./8. do 17./8. 1922 do trestu po rozumu § 127. v. tr. z., vyslechnuv náměstka generálního vojenského prokurátora,

z a p r á v o :

Zmatečná stížnost se jako nepřipustná, a odvolání jako neodůvodněné zamítá.

D ů v o d y :

Nalézací soud zjistil a vzal na základě průvodních prostředků v rozsudku uvedených za prokázáno, že obžalovaný obdržel 12.-8. 1922 o 14, hod. od rotm. N. rozkaz, aby doprovodil trestance N. a N. z vojenské trestnice do dvora technického referátu v T. na práci, že obžalovaný byl ozbrojen revolverem, že jmenovaní trestanci pak z dílny technického referátu uprchli a že jejich útěk umožněn byl tím, že obžalovaný seděl na prknech na dvoře zády k dílně klempířské, kde byli oba trestanci, a o ně se nestaral. Dle toho byl obžalovaný pověřen zvláštním úkolem a to úkolem stráže, mající doprovoditi a hlídati dva trestance mimo trestnici a nabyt tím vlastnost stráže po rozumu § 230. v. tr. z., jak také nalézací soud zjistil a za prokázané vzal. Poněvadž pak nalézací soud dále zjistil a vzal za prokázané, že zaviněnou nedbalostí obžalovaného se stalo, že oba trestanci uprchli a obžalovanému dle vlastního doznání bylo známo, že trestanci jsou zločinci, podřídil právem nalézací soud jednání obžalovaného pod ustanovení § 235. v. tr. z. Namítá-li proti tomu zmatečná stížnost, že obžalovaný jako klíčník nepatří k osobám v § 230. v. tr. z. uvedeným a že klíčnický lze pro porušení podobných povinností trestati jen dle § 380., resp. 594. v. tr. z., po případě jen disciplinárně, nejsou-li tu zákonné znaky zmíněných deliktů, v čemž jest spatřovati uplatňování důvodu zmatečnosti dle č. 10 § 358. v. tr. ř., přehlíží zmatečná stížnost, že obžalovaný nebyl shledán vinným, že by byl trestný čin spáchal ve své vlastnosti jako klíčník, nýbrž že nalézací soud zjistil, že obžalovaný byl ustanoven co stráž k doprovodu trestanců. Zmatečná stížnost nedrží se tedy zjištění nalézacího soudu, jak to vyžaduje uplatňování zmatku práva materiálního, není tudíž provedena po zákonu a slušelo ji proto jako nepřipustnou již v nevěřejném sedění po rozumu § 364. : 1 v. tr. ř. zamítnouti.

Odvolání obžalovaného směřuje jednak proti výši trestu, jednak proti nepřiznání podmíněného odsouzení a snaží se dokázati, že v první řadě má vinu na útěku trestanců vojenská trestnice, která proti předpisu bodu 614 služ. řádu A-10a) a poslala obžalovaného se dvěma těžkými zločinci do dílen technického referátu, kde tiito pak pracovali ve dvou od sebe značně vzdálených dílnách z jedné do druhé přecházejíce, takže obžalovanému jejich hlídání bylo znemožněno. Odvolání má za to, že za těchto okolností jsou tu předpoklady pro užití § 125. v. tr. z., ježto obžalovaný jest řádný, úplně zachovalý člověk.

K tomu jest podotknouti, že k uplatňovaným okolnostem bylo by vzítí zřetel, kdyby bylo prokázáno, že skutečně umožnily útěk trestanců. Tomu však tak není, neboť jak prokázáno, umožněn byl útěk trestanců tím, že obžalovaný se o ně v dílnách technického referátu nestaral. Obžalovaný sám doznal, že když musil odejít na záchod, neučinil žádného opatření, aby po dobu jeho nepřítomnosti vedla dozor nad jeho trestanci stráž, která se tam ještě nalézala.

Nalézací soud správně shledal přitěžujícím, že nedbalostí obžalovaného byl umožněn útěk obou trestanců, a polehčujícím dosavadní zachovalost obžalovaného. Dalších polehčujících okolností tu není a odvolání proto neprávem se dovolává použití mimořádného práva zmírňovacího dle § 125. v. tr. z. Trest obžalovanému nalézacím soudem určený odpovídá jeho vině.

Poněvadž pak také důvody, ze kterých nalézací soud nepřiznal obžalovanému dobrodiní podmíněného odsouzení, jsou přílehlavé a dle nich není naděje, ež by se obžalovaný i bez výkonu trestu polepšil, zamítnul Nejvyšší vojenský soud odvolání v obou směrech jako neodůvodněné (§ 354. v. tr. ř.).

(Rozhodnutí Nejvyššího vojenského soudu ze dne 13. února 1923-P 1127/22.)

Vybírání kulturních příspěvků římsko-katolické náboženské obce v Bratislavě.

(Z kruhů právnických.)

Organisace bratislavské římsko-katolické autonomní obce náboženské jest upravena organizačním statutem, ve kterém se usneslo valné shromáždění zastupitelstva náboženské obce dne 25. března 1890 a jenž byl schválen dne 9. května 1890, čís. 2648 arcibiskupem Ostřihomským a dne 14. listopadu 1890, čís. 51.420 uherským ministrem kultu a vyučování s výhradou, že každé změny této organisace nebo zřízení nových statutů může se státi jen se svolením ostřihomského ordinariátu a ministerstva kultu a vyučování a že nejvyšší patronátní a dozorcí právo uherského krále a kontrolní právo uherské vlády musí býti neztenčeně zachováno a nesmí býti tímto organizačním statutem v žádném směru dotčeno.

Podle tohoto organizačního statutu tvoří bratislavskou římsko-katolickou náboženskou obec všichni římsko-katoličtí v š í í c í v B r a t i s l a v ě b y d l í c í (§ 1. a 5.), tedy i katolíci římsští, kteří se ze zemí historických do Bratislavě přestěhovali a zde mají řádné bydliště. Dle § 2. jest náboženská obec autonomní; na základě této samosprávy vykonává volně a samostatně v mezích státních a církevních zákonů patronátní práva, jedná volně a samostatně ve všech záležitostech náboženské obce se dotýkajících a s ní souvisejících nebo z ní plynoucích, činí usnesení a usnáší se o statutech, provádí nebo dává prováděti svoje usnesení a statuty, volí svoje úřednictvo, nakládá se jměním náboženské obce, stanoví potřeby plynoucí ze samosprávy a vedení obce, pečuje o jejich úhradu, rozvrhuje kultovní příspěvky a vybírá je, posléze dle § 3. dohlíží na